

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn.: KO-02884/2015- ERU

V Praze dne 25. března 2015

Č. j. 02884-3/2015-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. KO-02884/2015- ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **ZEPRIS s.r.o.**, se sídlem Mezi Vodami 639/27, PSČ: 143 20, IČ: 251 17 947, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost **ZEPRIS s.r.o.**, se sídlem Mezi Vodami 639/27, PSČ: 143 20, IČ: 251 17 947 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 13. ledna 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Opočnice u nemovitosti č. p. 35 zemní práce, při kterých došlo prostřednictvím zemního stroje k poškození středotlakého plynovodu PE dn 50 (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 20 000 Kč** (slovy: dvacet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 10015.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 10015.

Odůvodnění:

Dne 7. ledna 2015 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Na základě získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 20. února 2015 Protokol o kontrole č. K008715, č. j. 00122-5/2015-ERU. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole účastník řízení neuplatnil žádné námitky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spisu sp. zn. 00122/2015-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 25. března 2015, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že hlavním subdodavatelem a zhotovitelem zemních prací byl účastník řízení, objednatel společnosti Casta dopravní stavby s.r.o., IČ: 28084136, se sídlem Písek, Pražská 467, PSČ: 397 01. Stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby byla realizována v souladu s podmínkami pravomocného stavebního povolení vydaného speciálním vodoprávním úřadem ke zřízení stavby vodního díla na vymezených pozemcích katastrálního území Opočnice. Vzájemné vztahy mezi přímými účastníky výstavby, tj. subjektu v postavení hlavního dodavatele stavby a subdodavatele, kterým je účastník řízení, byly upraveny Smlouvou o dílo č. stavby objednatele [REDAKCE] ze dne 3. listopadu 2013.

Před započítáním stavebních prací měl účastník řízení k dispozici vyjádření správce distribuční soustavy k existenci plynárenského zařízení, spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení a s orientačním zákresem plynárenského zařízení do mapových podkladů, vydané dne 25. dubna 2012 s platností 24 měsíců. Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa z Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 2. prosince 2013.

K samotnému poškození plynárenského zařízení dne 13. ledna 2014 došlo v obci Opočnice u nemovitosti č. p. 35 při realizaci zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu (bagru) v rámci zhotovení stavby „Kanalizace a ČOV Opočnice“. K samotnému poškození plynárenského zařízení pak došlo prostřednictvím bagru, když dle sdělení účastníka řízení došlo k poškození středotlakového plynovodu při rozšiřování výkopu na šachtu Š80 a souvisejícím posouváním zátažného pažení. Pažení bylo umístěováno bagrem v blízkosti plynovodu a jeho posunem došlo k nárazu na plynovod a tím i k jeho následnému poškození.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 14. ledna 2014 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 14. ledna 2014 k úniku 1161 m³ plynu do ovzduší za dobu 45 minut a k přerušení dodávky 33 konečným zákazníkům. Z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] je rovněž zřejmé, že k porušení plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního stroje – bagru.

Veškeré náklady spojené s opravou středotlakového plynovodu uhradil účastník řízení, což plyne z kopie dokladu o zaplacení č. [REDACTED].

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě vyjádření účastníka řízení a ze získaných podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán poukazuje na skutečnost, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce zemního plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození.

V příkazním řízení bylo přitom prokázáno z podkladů ve spise, že existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení známa, a to z Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 2. prosince 2013 a z vyjádření správce distribuční soustavy k existenci plynárenského zařízení, součástí kterého bylo vymezení podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení a orientační zakres plynárenského zařízení do mapových podkladů, vydané dne 25. dubna 2012. Účastník řízení tedy věděl, že provádí zemní práce v blízkosti plynárenského zařízení, přesto práce neprováděl s náležitou opatrností, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Správní orgán k tomu podotýká, že subjekt, který chce vykonávat nějakou činnost, jako např. zemní práce, zřízení stavby či umístění konstrukce apod., by si měl být i bez znalosti zákona vědom, že při své činnosti musí postupovat opatrně a obezřetně, aby při ní nedošlo k poškození některé z inženýrských sítí. Správní orgán tady opětovně poukazuje na skutečnost, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce zemního plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození.

V rámci příkazního řízení bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu prostřednictvím zemního stroje – bagru. Účastník řízení si přitom musel být vědom, že se při provádění zemních prací nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Z těchto okolností je zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností, když věděl, že se nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení a jeho bezprostřední blízkosti, přesto prováděl zemní práce prostřednictvím zemního stroje, nikoli ručně.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v jeho jednání lze shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení a úniku plynu a konečně i k přerušení dodávky plynu 33 konečným zákazníkům. Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

V řízení bylo prokázáno, že účastník řízení měl k dispozici Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území stavby a požádal správce plynárenského zařízení o vytyčení plynárenského zařízení v terénu barvou. Tyto okolnosti je tak třeba považovat za okolnosti, které závažnost správního deliktu snižují.

Správní orgán jako přitěžující okolnost vyhodnotil skutečnost, že účastník řízení, přestože věděl, že se v místě nachází plynárenské zařízení, prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prostřednictvím zemního stroje, nikoli ručně s maximální opatrností, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního plynu a přerušení dodávky zákazníkům) správního deliktu byly v tomto konkrétním případě poměrně významné a závažnost spáchaného správního deliktu lze z tohoto pohledu proto hodnotit jako relativně vysokou. Především okolnost většího množství uniklého plynu a přerušení dodávky plynu 33 konečným zákazníkům je zásadní pro stanovení výše pokuty, když správní orgán tyto skutečnosti vyhodnotil jako přitěžující okolnost.

V řízení bylo dále prokázáno, že účastník řízení uhradil veškeré náklady spojené s opravou středotlakového plynovodu, k čemuž správní orgán přihlédl jakožto k okolnosti snižující závažnost správního deliktu. Správní orgán při ukládání pokuty jako výrazně polehčující okolnost zohlednil, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného pravomocně ukončeného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a porušil tak právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít

na účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly